

Inspectierapport

Zorgplicht Primaire Waterkeringen

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Datum: 22 november 2018

Kenmerk: 180322

ILT
Veiligheid en Instellingen

Graadt van Roggenweg 500 te Utrecht

Inhoudsopgave

Gegevens van de inspectie	3
1 Samenvatting	4
2 Inleiding	6
3 Uitvoering inspectie	7
3.1 Kader en Basiseisen Zorgplicht Primaire Waterkeringen	7
3.2 Werkwijze	7
3.3 Oordeelsvorming	8
4 Oordelen en toelichting	9
4.1 Inrichting	9
4.1.1 Inrichting op strategisch niveau	9
4.1.2 Inrichting op tactisch algemeen niveau	10
4.1.3 Inrichting op tactisch operationeel niveau	10
4.2 Uitvoering	13
5 Conclusie	16
Bijlage: Basiseisen	17

Gegevens van de inspectie

Waterkeringbeheerder:	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
Bezoekadres:	Ouderkerkerdijk 7 1096 AC Amsterdam
Postadres:	Postbus 94370 1090 GJ Amsterdam
Naam lid Dagelijks Bestuur	██████████
Naam lid Directie	██████████
Naam contactpersoon:	██████████
Namen inspecteurs ILT:	██████████████████ ██████████████████
Periode uitvoering inspectie:	Tweede halfjaar 2018

1 Samenvatting

Namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) vanaf 1 januari 2014 wettelijk belast met het toezicht op de primaire waterkeringen. De waterkeringbeheerder heeft de wettelijke taak om de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten (blijven) voldoen en voor het preventieve beheer en onderhoud te zorgen. De primaire waterkeringen moeten daarvoor regelmatig geïnspecteerd worden om te beoordelen of de fysieke toestand nog in overeenstemming is met de veiligheidseisen.

Voor de uitvoering van de zorgplicht is het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen opgesteld. Het Kader geeft een nadere specificatie van de zorgplicht en onderscheidt twaalf activiteiten die gezamenlijk inhoud geven aan de zorgplicht. De waterkeringbeheerder is zelf verantwoordelijk voor de inrichting en de uitvoering van de activiteiten van de zorgplicht en dient daar toezicht op te houden.

De ILT maakt in haar toezicht onderscheid in strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op strategisch niveau wil de ILT zicht krijgen op de vastgelegde bestuurlijke visie en ambities van de waterkeringbeheerder. Op tactisch niveau wil de ILT zich een beeld vormen van de wijze waarop de zorgplicht binnen de organisatie is ingericht en hoe deze ambtelijk wordt aangestuurd. Voor de uitvoering zijn de Basiseisen zorgplicht primaire waterkeringen leidend, die de waterkeringbeheerders zichzelf hebben opgelegd.

Voor de *inrichting* van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen oordeelt de ILT in de volgende algemene termen: geborgd (geen actie nodig), aandachtspunt (verbetering gewenst) of tekortkoming (verbetering noodzakelijk). Voor de *uitvoering* beoordeelt de ILT of aan de Basiseisen wordt voldaan.

Voor Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zijn de inspectieresultaten als volgt:

De ILT heeft bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht geen tekortkomingen geconstateerd voor de inrichting en uitvoering van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen. De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op strategisch en tactische algemeen niveau voldoet daarnaast volledig.

De ILT stelt vast dat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de inrichting van de zorgplicht op tactisch operationeel niveau grotendeels heeft geborgd. Voor alle operationele activiteiten zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies opgesteld. Er zijn voor vijf operationele activiteiten nog aandachtspunten geconstateerd met betrekking tot planning, risico's en prioritering, verantwoording en evaluatie. Hier zijn met name verbeteringen gewenst om de Plan Do Check Act (PDCA) cyclus in de processen van deze operationele activiteiten te sluiten.

De ILT concludeert dat de uitvoering van de zorgplicht in grote mate aan de Basiseisen voldoet. De uitvoering van de operationele activiteiten vergunningverlening en calamiteitenzorg voldoet aan alle Basiseisen. Er zijn wel een aantal aandachtspunten geconstateerd, met name voor onderhouden en in mindere mate voor beheer dagelijkse gegevens, toezicht en handhaving, bediening waterkerende kunstwerken en inspecteren. De ILT stelt vast dat de uitvoering van deze operationele activiteiten nog onvoldoende aantoonbaar en herleidbaar plaatsvindt.

Op basis van de resultaten van de inspectie zorgplicht komt de ILT tot de conclusie dat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht voor de inrichting en de uitvoering van de zorgplicht in control is. De ILT heeft een aantal aandachtspunten vastgesteld, waar verbeteringen gewenst zijn. Binnen de organisatie (Waternet) wordt momenteel gewerkt aan een organisatiebrede procesvernieuwing, waar de primaire waterkeringen deel van uitmaken. De ILT verwacht dat de aandachtspunten en de vernieuwing van de organisatiebrede processen binnen afzienbare termijn tot verbeteringen zullen leiden en dat de inrichting en uitvoering van de zorgplicht geborgd zal zijn.

2 Inleiding

Doel van het toezicht

Naar aanleiding van een wijziging van de Waterwet is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat vanaf 1 januari 2014 verantwoordelijk voor het toezicht op de primaire waterkeringen. Namens de Minister is de ILT met deze toezichtstaak belast.

Het doel van het toezicht op de zorgplicht van de primaire waterkeringen is het bevorderen dat de waterkeringbeheerder voor de inrichting en de uitvoering van haar zorgplichttaken in control is.

De waterkeringbeheerder heeft de wettelijke taak om de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten (blijven) voldoen en voor het preventieve beheer en onderhoud te zorgen. De zorgplicht verplicht de waterkeringbeheerder ook om in de situatie dat de primaire waterkeringen nog niet aan de wettelijke veiligheidsnormen voldoen beheermaatregelen paraat te hebben om tijdens maatgevende omstandigheden overstromingsrisico's zo goed mogelijk te beperken. Daarvoor dienen de primaire waterkeringen regelmatig geïnspecteerd te worden om te beoordelen of de fysieke toestand nog in overeenstemming is met de veiligheidseisen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 3 beschrijft in het kort de uitvoering van de inspectie. Daarbij wordt uiteengezet naar welke aspecten van de zorgplicht is gekeken en hoe de ILT daarover informatie heeft verkregen. Dit hoofdstuk geeft ook aan op welke wijze de ILT op basis van die informatie tot oordeelsvorming is gekomen.

In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de inspectie bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht weergegeven en zo nodig toegelicht. Hoofdstuk 5 bevat de conclusies van de ILT.

In de bijlage zijn de Basiseisen voor de uitvoering van de zorgplicht opgenomen.

3 Uitvoering inspectie

3.1 Kader en Basiseisen Zorgplicht Primaire Waterkeringen

Als toetsingskader voor het toezicht geldt het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (maart 2015, hierna: het Kader), zoals dat door het (voormalige) Directoraat generaal Ruimte en Water (DGRW) in samenspraak met de waterkeringbeheerders is opgesteld. Voor het operationele niveau zijn de Basiseisen Uitvoering Zorgplicht (hierna: Basiseisen) leidend.

Het Kader is een doelvoorschrift en geeft een nadere specificatie van de zorgplicht, zoals in de Waterwet staat vermeld. De waterkeringbeheerder is zelf verantwoordelijk voor de inrichting en de uitvoering van de activiteiten van de zorgplicht en dient daar intern toezicht op te houden, zodat de risico's worden beheerst. Samen met de Basiseisen vormt het Kader het uitgangspunt voor het toezicht van de ILT. De Basiseisen hebben de waterkeringbeheerders zichzelf opgelegd en geven de ondergrens aan van de kwaliteit van de uitvoering van de operationele activiteiten.

Het Kader onderscheidt twaalf activiteiten die gezamenlijk inhoud geven aan de zorgplicht. Voor de zeven operationele activiteiten (4, 7, 8, 9, 10, 11 en 12) hebben de waterkeringbeheerders Basiseisen opgesteld.

1. Lange termijn en over de grenzen
2. Juridisch Register Waterstaatswerken
3. Informatiemanagementsysteem
4. Beheren dagelijkse gegevens kering
5. Kennismanagement
6. Verantwoording over resultaten
7. Inspectie van de primaire kering
8. Onderhoud van de primaire kering
9. Vergunningverlening
10. Toezicht en handhaving
11. Bediening waterkerende kunstwerken
12. Calamiteitenzorg

3.2 Werkwijze

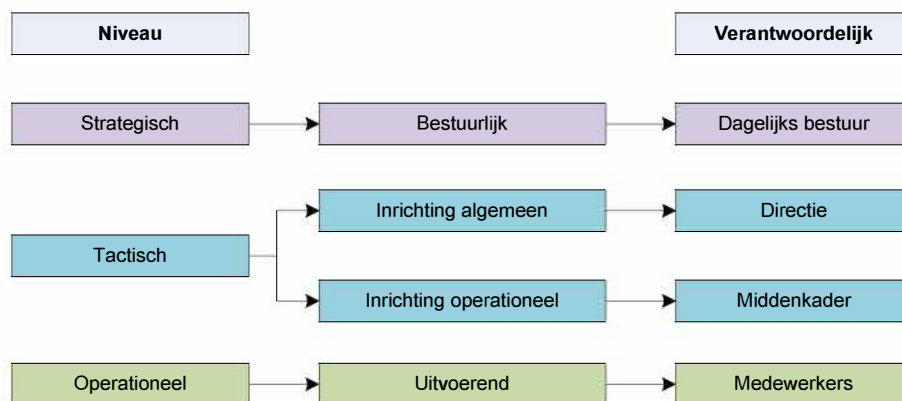
Bij de start van de inspectie heeft de ILT haar werkwijze toegelicht. Ook is een schriftelijke 'Toelichting voor de waterkeringbeheerders' opgesteld, waarin de werkwijze en de wijze van oordeelsvorming zijn uiteengezet. Daarnaast zijn de waterkeringbeheerders in kennis gesteld van de 'Toezichtstrategie van de ILT'. Beide documenten behoren onlosmakelijk bij dit rapport en staan op de internetsite van de ILT.

Om vast te stellen of de waterkeringbeheerder in control is betreffende haar zorgplichttaken voor de primaire keringen heeft de ILT voor systeemtoezicht gekozen in de vorm van audits met reality checks (interviews en veldinspecties).

De ILT maakt in haar toezicht onderscheid in strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op strategisch niveau wil de ILT zicht krijgen op de vastgelegde bestuurlijke visie en ambities van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Op tactisch niveau wil de ILT zich een beeld vormen van de wijze waarop de zorgplicht binnen de organisatie is ingericht en hoe deze ambtelijk wordt

aangestuurd. Op operationeel niveau wil de ILT inzicht krijgen in de wijze waarop Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de zorgplicht uitvoert.

Voor het beoordelen van de inrichting op strategisch en tactisch (algemeen en operationeel) niveau, heeft de ILT aan Waterschap Amstel, Gooi en Vecht een aantal vragen gesteld.

Voor de beantwoording van die vragen, het aanleveren van documentatie en het wederhoor is gebruik gemaakt van een webapplicatie.

De inrichting is leidend voor de uitvoering. De Basiseisen voor de uitvoering kunnen als hulpmiddel worden benut voor de inrichting van de processen binnen de organisatie en de daarbij behorende inrichting van de organisatie.

De uitvoering van de hiervoor genoemde zeven uitvoeringsgerichte activiteiten heeft de ILT aan de hand van reality checks beoordeeld. De reality checks zijn uitgevoerd door middel van interviews met betrokken medewerkers en een veldinspectie. Daarbij is vastgesteld of de uitvoering van de zorgplicht door Waterschap Amstel, Gooi en Vecht aan de Basiseisen voldoet.

3.3 Oordeelsvorming

Inrichting op strategisch, tactisch algemeen en tactisch operationeel niveau

Er is sprake van een aantoonbare inrichting als de ILT het op basis van de verstrekte documenten eens is met de positieve beantwoording ('ja') van de vraag/vragen met betrekking tot de inrichting (geborgd).

Wanneer een onderdeel niet aantoonbaar is ingericht, oordeelt de ILT, per onderdeel, in de volgende termen:

- aandachtspunt (verbetering gewenst) of
- tekortkoming (verbetering noodzakelijk).

Uitvoering van de operationele activiteiten

Er is sprake van een uitvoering die voldoet aan de ondergrens als de ILT op basis van de reality checks heeft vastgesteld dat aantoonbaar aan de Basiseisen wordt voldaan.

Indien niet aan de Basiseisen wordt voldaan, oordeelt de ILT per Basiseis in de volgende termen:

- aandachtspunt (verbetering gewenst) of
- tekortkoming (verbetering noodzakelijk).

4 Oordelen en toelichting

In dit hoofdstuk worden de oordelen met een korte toelichting gegeven over de inrichting van de zorgplicht op strategisch, tactisch algemeen en operationeel niveau en over de uitvoering van de operationele activiteiten. De basis hiervoor wordt gevormd door de antwoorden van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht op de inrichtingsvragen (de webapplicatie), de beoordeling van ILT van de uitvoering (de Basiseisen) en de bevindingen tijdens de veldinspectie. De gedetailleerde vastlegging hiervan is, inclusief de reactie in wederhoor van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, vastgelegd in documenten die door de ILT (ambtelijk) aan Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zijn toegezonden.

4.1 Inrichting

4.1.1 *Inrichting op strategisch niveau*

Voor de inrichting op strategisch niveau hebben de vragen betrekking op de bestuurlijk (vastgelegde) visie en ambities, de bestuurlijke verantwoording en sturing en de bestuurlijke afstemming met aangrenzend areaal.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het strategisch niveau is als volgt:

	Visie en ambitie	Verantwoordelijkheid & sturing	Afstemming aangrenzend areaal
Strategisch niveau			

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op strategisch niveau is bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht geborgd. Er zijn geen aandachtspunten of tekortkomingen geconstateerd.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft haar visie en ambitie met betrekking tot de waterveiligheid vastgelegd in vigerende beleidsdocumenten, zoals het Waterbeheerplan 2016 2021 en het Bestuursakkoord 2015 2019. De zorgplicht voor de primaire waterkeringen valt daar ook onder. In 2018 heeft Waterschap Amstel, Gooi en Vecht haar eerste 'Veiligheidsrapportage primaire waterkeringen' vastgesteld. In deze rapportage geeft Waterschap Amstel, Gooi en Vecht een integraal beeld van de huidige toestand en veiligheid van de primaire waterkeringen

in haar beheergebied. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zal nog een (bestuurlijk) besluit nemen om de veiligheidsrapportage jaarlijks op te stellen.

4.1.2 *Inrichting op tactisch algemeen niveau*

Voor het tactisch algemeen niveau zijn vragen gesteld over de samenhang tussen de verschillende activiteiten en de ambtelijke aansturing daarvan, over het evalueren om overkoepelend te beoordelen of de zorgplicht doelmatig is ingericht en wordt uitgevoerd, over het kennismanagement en over de juridische vastlegging van de gegevens van de primaire kering.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het tactisch algemeen niveau is als volgt:

	Samenhang en aansturing	Evaluatie en gevolg geven	Kennismanagement	Juridische vastlegging geg. kering
Inrichting tactisch algemeen				

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op tactisch algemeen niveau is bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht geborgd. Er zijn geen aandachtspunten of tekortkomingen geconstateerd.

Bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft de zorgplicht op tactisch niveau de aandacht en is zowel op bestuurlijk als directieniveau de verantwoordelijkheid voor de overkoepelende aansturing van de uitvoering van de zorgplicht belegd. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht draagt met een strategisch personeelsplan zorg voor een voldoende kennisniveau van betrokken medewerkers om de activiteiten behorend tot de zorgplicht adequaat uit te kunnen voeren.

4.1.3 *Inrichting op tactisch operationeel niveau*

Voor de zeven uitvoeringsgerichte activiteiten hadden de vragen betrekking op de wijze waarop Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de organisatie en de werkprocessen heeft ingericht om de activiteiten in overeenstemming met het Kader en de Basiseisen te kunnen uitvoeren. Het gaat daarbij om de onderdelen procesbeschrijvingen, procedures en werkinstructies, risico's en prioritering, planning, verantwoording en evaluatie en bijstelling.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het tactisch operationeel niveau is als volgt:

	Procesinrichting	Procedures en Werkinstructies	Risico's (en prioritering)	Planning	Verantwoording	Evaluatie en bijstelling
4. Beheren dagelijkse gegevens			A	A	A	A
7. Inspecteren			A		A	
8. Onderhouden						A
9. Vergunningverlening						
10. Toezicht en handhaving				A	A	
11. Bediening waterkerende kunstwerken			A		A	
12. Calamiteitenzorg						

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op het tactisch operationeel niveau is volledig geborgd voor de activiteiten 'Vergunningverlening' en 'Calamiteitenzorg'. Bij de activiteiten 'Beheren dagelijkse gegevens', 'Inspecteren', 'Onderhouden', 'Toezicht en handhaving' en 'Bediening waterkerende kunstwerken' zijn door de ILT één of meerdere aandachtspunten (A) vastgesteld. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

Bij de activiteit 'Beheren dagelijkse gegevens' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld.

- Risico's en prioritering: de beheersing van de risico's voor het proces van beheren dagelijkse gegevens is niet vastgelegd.
- Planning: er is geen planning voor deze activiteit vastgelegd.
- Verantwoording: er is niet vastgelegd met welke frequentie over deze activiteit wordt gerapporteerd aan het management en bestuur.
- Evaluatie en bijstelling: er is niet vastgelegd dat deze activiteit wordt geëvalueerd en daarmee ook niet de frequentie van evalueren en de eventuele bijstelling van het proces van beheren dagelijkse gegevens.

Bij de activiteit 'Inspecteren' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld:

- Risico's en prioritering: de risico's en prioritering van de werkzaamheden binnen het proces van inspecteren zijn niet vastgelegd. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft de risico's alleen impliciet ingeschat en daarop het inspectieplan gebaseerd.

- Verantwoording: de indicatoren met betrekking tot het inspecteren waarover wordt gerapporteerd aan het management en bestuur en de frequentie van rapporteren zijn niet vastgelegd.

Bij de activiteit 'Onderhouden' heeft de ILT het volgende aandachtspunt vastgesteld.

- Evaluatie en bijstelling: de frequentie waarmee deze activiteit wordt geëvalueerd is niet vastgelegd. Het is ook niet duidelijk op welke wijze de eventuele bijstelling van het onderhoudsproces plaatsvindt.

Bij de activiteit 'Toezicht en handhaving' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld.

- Planning: er is geen planning voor deze activiteit vastgelegd.
- Verantwoording: de indicatoren met betrekking tot toezicht en handhaving waarover wordt gerapporteerd aan het management en bestuur en de frequentie van rapporteren zijn niet vastgelegd.

Bij de activiteit 'Bediening waterkerende kunstwerken' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld:

- Risico's en prioritering: de risico's en prioritering van de werkzaamheden bij de bediening van waterkerende kunstwerken zijn niet vastgelegd.
- Verantwoording: de indicatoren met betrekking tot de bediening waterkerende kunstwerken waarover wordt gerapporteerd aan het management en bestuur en de frequentie van rapporteren zijn niet vastgelegd.

De ILT stelt vast dat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de inrichting van de zorgplicht binnen haar organisatie (Waternet) grotendeels heeft geborgd. Voor alle operationele activiteiten zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies opgesteld. Er zijn voor vijf operationele activiteiten nog aandachtspunten geconstateerd met betrekking tot planning, risico's en prioritering, verantwoording en evaluatie. Dit betekent dat de Plan Do Check Act (PDCA) cyclus voor deze operationele activiteiten nog niet gesloten is. Binnen de organisatie (Waternet) wordt momenteel gewerkt aan een organisatiebrede procesvernieuwing, waaronder een (uniform) proces assetmanagement. Hier maken de primaire waterkeringen ook deel van uit. De ILT verwacht dat de bovengenoemde aandachtspunten en de vernieuwing van de organisatiebrede processen binnen afzienbare termijn tot verbeteringen zullen leiden en de inrichting van de zorgplicht volledig geborgd zal zijn.

4.2 Uitvoering

De Basiseisen (zie bijlage) vormen een uniform kader van en voor de waterkeringbeheerders. Ze beschrijven het minimumniveau voor de uitvoering van de zeven operationele activiteiten en richten zich op de uitvoering van de activiteiten daarvan en maken een normatieve uitspraak door de ILT over de uitvoering van de zorgplicht mogelijk.

Het resultaat van de beoordeling van de uitvoering van de zorgplicht is als volgt:

	Basiseis				
	1	2	3	4	5
4. Beheren dagelijkse gegevens			A	A	
7. Inspecteren			A		
8. Onderhouden	A	A	A		A
9. Vergunningverlening					
10. Toezicht en handhaving				A	A
11. Bediening waterkerende kunstwerken				A	A
12. Calamiteitenzorg					

Grijs = voldoet aan Basiseis, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Geel = geen Basiseis geformuleerd

Oordeel

Voor de activiteiten 'Vergunningverlening' en 'Calamiteitenzorg' voldoet Waterschap Amstel, Gooi en Vecht aan alle Basiseisen voor de uitvoering van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen.

Voor de activiteiten 'Beheren dagelijkse gegevens', 'Inspecteren', 'Onderhouden', 'Toezicht en handhaving' en 'Bediening waterkerende kunstwerken' heeft de ILT één of meerdere aandachtspunten (A) vastgesteld. Hieronder worden de aandachtspunten kort toegelicht.

Beheren dagelijkse gegevens

Voor deze activiteit heeft de ILT twee aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 3 is het aandachtspunt dat er nog geen eisen aan de actualiteit en volledigheid van de kenmerkende gegevens van de primaire waterkeringen worden gesteld. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is bezig om hier eenduidige afspraken over te maken en vast te leggen in het nieuwe proces voor assetmanagement binnen de organisatie (Waternet).

Bij Basiseis 4 is het aandachtspunt dat het proces beheren dagelijkse gegevens niet periodiek wordt geëvalueerd. Het komt wel aan de orde tijdens de evaluatie van de andere operationele activiteiten van de zorgplicht, omdat het gegevensbeheer deels binnen de operationele activiteiten plaats vindt.

Inspecteren

Voor deze activiteit heeft de ILT één aandachtspunt vastgesteld. Bij Basiseis 3 is het aandachtspunt dat de vervolgcacties naar aanleiding van inspectieresultaten in enkele gevallen niet aantoonbaar waren vastgelegd in het systeem (Geonis keringen) en openstaande meldingen niet altijd waren afgesloten. Hier neemt de

ILT bij in aanmerking dat het gedateerde meldingen betref. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is bezig met het implementeren van een nieuw onderhoudsmanagementsysteem (Maximo) om het vastleggen en uitvoeren van vervolgacties naar aanleiding van inspecties te verbeteren.

Onderhouden

Voor deze activiteit heeft de ILT vier aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 1 is het aandachtspunt dat alleen voor de primaire waterkering rond IJburg een onderhoudsplan en planning voor het voorzien onderhoud is opgesteld. Op de overige primaire waterkeringen voert Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zelf geen voorzien onderhoud uit. Op de dijken voeren pachters en perceeleigenaren wel (contractueel) verplicht maaionderhoud uit.

Bij Basiseis 2 is het aandachtspunt dat de afwegingen voor het vervolg voor de uitvoering van onvoorzien onderhoud van de dijken onvoldoende herleidbaar en zichtbaar zijn. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht beschikt over capaciteit en middelen voor het uitvoeren van dit onvoorzien onderhoud, maar de uitvoering heeft een lage prioriteit. Het onvoorzien onderhoud van de dijken wordt daarom zoveel mogelijk opgebost en op een later moment in één onderhoudswerk uitgevoerd. Onvoorzien onderhoud van waterkerende kunstwerken, die dagelijks in gebruik zijn, wordt direct uitgevoerd.

Bij Basiseis 3 is het vastleggen van de uitvoering van de vervolgacties voor onvoorzien onderhoud van primaire waterkeringen een aandachtspunt. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft toezichthouders die de aannemer controleren dat het onvoorzien onderhoud op een juiste wijze is uitgevoerd. Deze vervolgacties worden echter niet vastgelegd of geregistreerd. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is bezig met het implementeren van een nieuw onderhoudsmanagementsysteem (Maximo) om het vastleggen en uitvoeren van vervolgacties voor onvoorzien onderhoud te verbeteren.

Bij Basiseis 5 is het aandachtspunt dat het onderhoudsproces niet periodiek wordt geëvalueerd. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zal de evaluatie opnemen in het nieuwe proces voor assetmanagement binnen de organisatie (Waternet).

Toezicht en handhaving

Voor deze activiteit heeft de ILT twee aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 4 is het eenduidig documenteren van alle resultaten van toezicht en handhaving een aandachtspunt. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht gebruikt Powerbrowser om de resultaten van toezicht en handhaving eenduidig te documenteren, maar dit is nog niet volledig geïmplementeerd.

Bij Basiseis 5 is het evalueren van het proces van toezicht en handhaving een aandachtspunt. Dit proces wordt niet periodiek geëvalueerd. Het (meerjaren) toezichtplan wordt wel elke vijf à zes jaar geëvalueerd en geactualiseerd.

Bediening waterkerende kunstwerken

Voor deze activiteit heeft de ILT twee aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 4 is niet aantoonbaar inzichtelijk gemaakt dat het oefenen van het sluitproces van alle waterkerende kunstwerken periodiek plaats vindt en ook jaarlijks technisch worden getest. Het vastleggen van de oefeningen van sluitingen en de jaarlijks uitgevoerde technische testen is een aandachtspunt.

Bij Basiseis 5 is het aandachtspunt dat de oefeningen met sluitingen van waterkerende kunstwerken niet structureel en tijdig worden geëvalueerd.

Sluitingen van waterkerende kunstwerken bij hoogwater hebben zich nooit voorgedaan. Hier is dus ook geen evaluatie mogelijk.

De ILT concludeert dat de uitvoering van de zorgplicht in grote mate aan de Basiseisen voldoet. Er zijn echter een aantal aandachtspunten geconstateerd, met name voor onderhouden en in mindere mate voor beheer dagelijkse gegevens, toezicht en handhaving, bediening waterkerende kunstwerken en inspecteren. De ILT stelt daarbij vast dat de uitvoering van deze operationele activiteiten nog onvoldoende aantoonbaar en herleidbaar plaatsvindt. De kenmerkende situatie van de primaire waterkeringen van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, namelijk een beperkt areaal, zeer robuuste keringen en een laag risico op hoogwater, lijkt hierbij van invloed te zijn. Tijdens het veldbezoek op 10 oktober 2018 heeft de ILT een beeld gekregen van de staat en onderhoud van de primaire waterkeringen, waarbij geen zichtbare onvolkomenheden zijn geconstateerd.

5 Conclusie

De ILT heeft bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht geen tekortkomingen geconstateerd voor de inrichting en uitvoering van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen. De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op strategisch en tactische algemeen niveau voldoet daarnaast volledig.

De ILT stelt vast dat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de inrichting van de zorgplicht op tactisch operationeel niveau grotendeels heeft geborgd. Voor alle operationele activiteiten zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies opgesteld. Er zijn voor vijf operationele activiteiten nog aandachtspunten geconstateerd met betrekking tot planning, risico's en prioritering, verantwoording en evaluatie. Hier zijn met name verbeteringen gewenst om de Plan Do Check Act (PDCA) cyclus in de processen van deze operationele activiteiten te sluiten.

De ILT concludeert dat de uitvoering van de zorgplicht in grote mate aan de Basiseisen voldoet. De uitvoering van de operationele activiteiten vergunningverlening en calamiteitszorg voldoet aan alle Basiseisen. Er zijn wel een aantal aandachtspunten geconstateerd, met name voor onderhouden en in mindere mate voor beheer dagelijkse gegevens, toezicht en handhaving, bediening waterkerende kunstwerken en inspecteren. De ILT stelt vast dat de uitvoering van deze operationele activiteiten nog onvoldoende aantoonbaar en herleidbaar plaatsvindt.

Op basis van de resultaten van de inspectie zorgplicht komt de ILT tot de conclusie dat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht voor de inrichting en de uitvoering van de zorgplicht in control is. De ILT heeft een aantal aandachtspunten vastgesteld, waar verbeteringen gewenst zijn. Binnen de organisatie (Waternet) wordt momenteel gewerkt aan een organisatiebrede procesvernieuwing, waar de primaire waterkeringen deel van uitmaken. De ILT verwacht dat de aandachtspunten en de vernieuwing van de organisatiebrede processen binnen aïzienbare termijn tot verbeteringen zullen leiden en dat de inrichting en uitvoering van de zorgplicht geborgd zal zijn.

Bijlage: Basiseisen

Activiteit	Basiseisen uitvoering zorgplicht
Inspectie van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> 1. De inspecties worden conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. 2. De verkregen inspectieresultaten worden eenduidig vastgelegd. 3. Er worden vervolgacties belegd, indien inspectieresultaten hiertoe aanleiding geven. 4. Het inspectieproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Onderhoud van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het voorziene onderhoud wordt conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. 2. Voor het onvoorziene onderhoud zijn de afwegingen ter bepaling van het vervolg herleidbaar en zichtbaar. 3. De vastgestelde vervolgacties voor onvoorziene onderhoud zijn uitgevoerd. 4. Alle relevante onderhoudsgegevens worden actueel in het beheerregister of vergelijkbaar systeem opgenomen. 5. Het onderhoudsproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Bediening waterkerende kunstwerken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken bij hoogwater vindt plaats volgens het daarvoor geldende protocol. 2. Er zijn voldoende functionarissen die de sluiting conform protocol kunnen uitvoeren. 3. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt eenduidig gedocumenteerd. 4. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt periodiek voor het technisch functioneren beproefd en het sluitproces wordt geoefend conform de daarvoor geldende plannen en/of protocollen. 5. Oefeningen en sluitingen bij hoogwater worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot aanpassing van de in het protocol beschreven werkwijze.
Calamiteiten-zorg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Periodiek wordt de aanwezigheid en de staat van onderhoud van de noodvoorzieningen gecontroleerd. 2. Er wordt opgeleid, getraind en geoefend volgens een OTO-plan (Opleiden, Trainen en Oefenen). 3. Oefeningen en/of calamiteiten worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot geactualiseerde plannen en/of werkinstructies.
Vergunning-verlening	<ol style="list-style-type: none"> 1. Activiteiten van derden of de eigen organisatie op, aan of nabij een primaire waterkering is gereguleerd via algemene keurvoorschriften, het projectplan Waterwet ofwel door middel van een vergunning. 2. Toegestane activiteiten, die melding plichtig of vergunning plichtig zijn, zijn eenduidig gedocumenteerd. 3. Bij vergunningen zijn voorschriften gesteld om de veiligheid van de primaire waterkeringen te borgen. 4. Voorschriften voor werken op, aan of nabij de primaire waterkering worden op handhaafbaarheid getoetst. 5. Het proces van het toestaan via de keur of via een vergunning wordt periodiek geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Toezicht en handhaving	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toezicht wordt uitgevoerd op basis van het toezichtplan gericht op <ol style="list-style-type: none"> a. gemelde en vergunde activiteiten (zowel 'tijdens de bouw' als daarna) b. 'illegale' activiteiten 2. De toezichthouder beschikt in de taakuitvoering over de volledige vergunning of melding 3. Bij geconstateerde overtreding van voorschriften en in geval van illegale activiteiten wordt opgetreden conform de eigen handhavingsstrategie. 4. Alle resultaten van toezicht en handhaving worden eenduidig gedocumenteerd. 5. Het proces van toezicht en handhaving wordt geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Beheren dagelijkse gegevens Kering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het beheerregister bevat de kenmerkende gegevens van de feitelijke toestand van de primaire keringen (dijken, kunstwerken, constructies). 2. De gegevens worden gevalideerd voordat ze in het beheerregister worden ingevoerd. 3. De organisatie heeft, conform de door haar gestelde eisen voor actualiteit en volledigheid, haar gegevens bijgewerkt over de kering. 4. Het proces beheren dagelijkse gegevens van de primaire waterkering wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.